

"Istarska Riječ"

Na svakog četvrtka uveče,
ukrug drugog četvrtstva donosa
četvrti prilog "Mladi Istran".
Preplaća se tuzemstvo Iznaša
15. lira na godinu, a za
tuzemstvo 25.—lira. Ured
članak i uprava Istarske Trste
(Telefon) 11. S. Francesco
časni 20/1, Telefon: 11-57.

ISTARSKA RIJEĆ

Tijednik za pouku, gospodarstvo i politiku istarskog naroda.

Slogom rastu male stvari, "a nesloga sve pokvar". — Narodna poslovica.

Za kruhom

Prije velikoga rata svijet je tražio zarade najviše u Americi. Naš narod seli se većim dijelom u Sjedinjene Države. Tamo i danas mnogo naših ljudi, od kojih su se neki i okučili

u velike zemlje, tri sestre, Evropu i Afriku poznavale su se dobrim tom, već u vrijeme prije Isusa. Četvrti sestru, Ameriku, poznale su tek neko četiri stotine godina, dok je Italija, kao najmladja otkrivena prije 1500 godina, unatoč tome, što je neki snjeli pomorci bili već u dotočil i zabilježili neke tačke ne obale. Znameniti engleski istraživač Cook (Kuk) određio joj je u glavni položaj. To je bilo u vrijeme, kad u Beču vladala carica Marija Terezija. Dugo je trebalo, dok se je obitacnije istražila sva obala Australije, koja je sama jedan veliki otok. Još se vremena prošlo, dok se istražila u nutrašnjosti.

Englezzi su započeli Australiju, od njenog konačnog otkrića. Ispričali su odlučili, da će im ona daleka ija služiti za interniranje njihovih ljudi, ali su ubrzo uvidjeli, da bi Australije mogla crpsti i kudikavčić korist. Ta zemlja, na prvi pogled, vrlo pusta i siromašna, krlja je u silna bogatstva. I Englezzi, kao vrlo klenički ljudi, dali se odmah na potražiti da ta silna bogatstva izvuku na telo. Zlato, srebro, dijamanti — sve se je našlo u zemljama i u izobilju. I u drugih korisnih ruda. Vrijednost dosada izvadjenih i iskopanih ruda u onoj zemlji, ne da se procijeni, ali se je i našlo, da je i sama zemlja bila vrlo plodna, pa su se mnogi opijani onama uselili, nabavili omane zemljišta, iskrtili ih i pretvorili u najplodnije oranice. Kako je bila bogata i pašnjacima, to se ubrzalo ičarstvo uvelike razvilo. Danas se Australije ne izvoze samo rude; zlato i bakar, već i vuna i koža u omnoj količini, a kako ima marve i mnogo, to se ona tamo i kolje i u prenosi u Evropu.

U Australiji je već i poneki naček našao svoju sreću. A lijepo je što naša daleka braća ne sjecaju samo u blizini već i svojih prijatelja i anaca treći se da im pogomu u bilo današnjoj nevolji, što nas gotovo i pritiše. Tako se eto dogodilo, da se u Australiji našao jedan vrijedan Veprinac, koji je nekim svojim stupnjima već veoma bogatu zaradu, ako ne dodju. Kađe, došepćet ne gođa — moći će odmah na vrlo unosan. Ovo nisu bajke, već goja istina, u mogu da potvrde oni, koji su već dolje i koji se onamo opter vrataju. Već je to lijepo, ali do Australije put nije dugotrač, zato i stoji mnogo novca. A i kad čovjek tam dođe, mora imati nešto raspolaživa novca, da bi odmah započeti svoj posao.

Naši Veprinčani svladali su i tu potoku. Našli su novac, pobrinuli se za sime i u najkratće vrijeme otici će ih Australiju oko četrdeset. Čitava kolonija je bila, da mogu svi ovi di zasluzivati svoj kruh na svojim grudima, pa i njima bi — a i ma — milje bilo, da megu ostati na oneognjisti, ali kako sile kola, lomi, to se i oni moraju pokoriti sudbini i u svijet za kruhom.

Vlada je Tripolisu privredila jedan i tebi mi prvi ni posljednji. Ima veliki ljudi rastresnu svu po svijetu i ih ih. I što mi znamo, ogromna tina tih naših ljudi vlada se u svijetu ravno, tako da su na diku i zemlji, koja ih je rodila. Čašeni gospodarske vrijednosti ove kolonije i vidjeni — u tome je najhevi i najmenitije: staroga, rođenoga kraja zaboravljaju nikada, već čim mogu, edaju, da se k njemu vrate. Mi želimo od svoga srca, da naše Veprinčane prati i sreća i zdravlje našom njihovom dugom putovanju. Da bog dà, te im se njihov rad okruni i ujepsim uspijeham i vratali nam se i prije čili i zadovoljni.

Politički pregled

ITALIJA.

Odgovor na poslanicu za ograničenje pomorskog oružanja.

U posljednjem broju pisali smo, da je predsjednik američkih sjedinjenih država poslao nekojim državama jednu poslanicu, u kojoj govoriti da bi bilo potrebno ograničiti pomorsko naoružavanje, jer stvara opasnost za svjetski mir. Medju tim državama je takoder i Italija, kao najmladja otkrivena prije 1500 godina, unatoč tome, što je neki snjeli pomorci bili već u dotočil i zabilježili neke tačke ne obale. Znameniti engleski istraživač Cook (Kuk) određio joj je u glavni položaj. To je bilo u vrijeme, kad u Beču vladala carica Marija Terezija. Dugo je trebalo, dok se je obitacnije istražila sva obala Australije, koja je sama jedan veliki otok. Još se vremena prošlo, dok se istražila u nutrašnjosti.

Englezzi su započeli Australiju, od njenog konačnog otkrića. Ispričali su odlučili, da će im ona daleka ija služiti za interniranje njihovih ljudi, ali su ubrzo uvidjeli, da bi Australije mogla crpsti i kudikavčić korist. Ta zemlja, na prvi pogled, vrlo pusta i siromašna, krlja je u silna bogatstva. I Englezzi, kao vrlo klenički ljudi, dali se odmah na potražiti da ta silna bogatstva izvuku na telo. Zlato, srebro, dijamanti — sve se je našlo u zemljama i u izobilju. I u drugih korisnih ruda. Vrijednost dosada izvadjenih i iskopanih ruda u onoj zemlji, ne da se procijeni, ali se je i našlo, da je i sama zemlja bila vrlo plodna, pa su se mnogi opijani onama uselili, nabavili omane zemljišta, iskrtili ih i pretvorili u najplodnije oranice. Kako je bila bogata i pašnjacima, to se ubrzalo ičarstvo uvelike razvilo. Danas se Australije ne izvoze samo rude; zlato i bakar, već i vuna i koža u omnoj količini, a kako ima marve i mnogo, to se ona tamo i kolje i u prenosi u Evropu.

Ali, uza sve to ne prihvaca predloga Italije troši na svoje pomorsko oboružanje godišnje 300 milijuna lira. Zemljopisni položaj Italije takav je, da joj nije nikako moguće ograničiti pomorsko oboružanje. Italija je naime sva opkoljena morem, a jedan je od glavnih uvjeta njezinoga mirnoga razvijatka slobode sredozemskoga mora. Ostale male države na sredozemskom moru mogile su i dalje oružati, a to bi stvaralo opasnost za Italiju, koja se ne bi mogla dovoljno oboružati. Iz svih tih razloga, kaže vlada u svom odgovoru, ne može prihvati predlog predsjednika Sjedinjenih država.

Koliko država stoje kolonije.

Talijanske novine pišu često i mnogo o gospodarskom razvitku talijanskih kolonija. Ministarstvo za kolonije izdalo je pred kratkim proračun iz kojega je razvidno, da se kolonije razvijaju. Iako nisu sasna aktivne, opaža se ipak vidljiv napredak.

Za buduću proračunsку godinu raspodjeljeno je da će Tripolitanija imati dohodak 64 milijuna lira, a izdataka 217 milijuna. Za buduću proračunsku godinu raspodjeljeno je da će imat 22 milijuna dohodaka, a 42 milijuna izdataka.

Somalija će imati 21 milijun dohodaka, a 80 milijuna izdataka.

Poslanička zbornica.

Doskora će se opet polnička zbornica sastati na sjednicu. Između ostalog raspravljati će se o raznim državnim proračunima. Prijavili su se mnogi gospodari, a među ostalima govoriti će takoder i poslanik dr. Besendjak o proračunu za narodnu prosvjetu.

Graf Bethlen neće još doći u Rim.

Govorilo se, da će ministar predsjednički madžarske vlade graf Bethlen doći dozora u Rim. No sada novine pišu, da će on u Rim doći tek kada se bar u glavnom nesto zaključi, koju će luku Madjarsku uzeti za izlaz na Jadran. Moraju prije da svrše neki pregovori sa Jugoslavijom.

Sajam u Tripolisu.

Vlada je Tripolisu privredila jedan i tebi mi prvi ni posljednji. Ima veliki sajam uzoraka. Za taj su se sajam dugo vršile pripreme. Bilo je najveće potrebljeno da se na Tripolitaniju svrati pozornost gospodarske Italije, pa je ovaj sajam neke vrsti manifestacije gospodarske vrijednosti ove kolonije. Sajam je na veoma svačin način otvoren 14. o. m. uz prisustvovanje za-stupnika kralja, vlade, parlamenta, senata, civilne i vojnečke vlasti, inozemnih konzula itd. Pri otvorenju je prvi govorio gen. De Boni, guverner Tripolitanije, a zatim je državni podstjelnik Bolzon govorio o podignuću ove važne afričke kolonije. Sajam je veoma zanimljiv, pak je u Tripolis magnifici-moško posjetioce iz svih krajeva.

JUGOSLAVIJA.

Posjet narodnih poslanika čehoslovačkoj.

Srdačna veze Jugoslavija se Čehoslovačkom iz dana u dan se sve to više jačaju i učvršćuju. Jugoslavija je se Čehoslovačkom u najljepšem ne samo prijateljskim nego i saveznim odnosima. Narodni poslanici čehoslovačkog parlamenta posjetili su Beograd i Jugoslaviju još 1923. g. Poslanici jugoslovenske Narodne Skupštine vratili su Čehoslovcima tu posjetu 1924. g. To su bile prve prijateljske posjeđe da se parlamentarci što bolje upoznaju. Pre se godine posjetila je čehoslovačka narodna skupština, po svojim izaslanicima Beograd i Jugoslaviju. Tom prilikom začijenjeno je, da češki i jugosloveni parlamentarci stupe u što uži dodir i sarednju u svima, kulturno-prosvjetnim i privrednim pitanjima. 12. februara, otpovetali su u Česku izaslanici jugoslovenske. Narodne Skupštine, ne samo da vrate posjetu svoju čehoslovačkim poslanicima, drugovima nego da s njima rasprave sva kulturno-prosvjetna i gospodarska pitanja koje su na dnevnom redu.

Doktor jugoslovenskih poslanika bio je u Bratislavu i Štardcu i oduševljen, a isto tako i u Brnu na putu za Prag. U veće u 9 sati stigli su u Prag. Na stanicu ih je dočekao izaslanstvo čehoslovačkog parlamenta, gdje ih je pozdravio narodni poslanik dr. Uhřík. Poslije njega govorio je narodni poslanik Černy u ime zajedničke ekonomske komisije. U ime vlade govorio je dr. Štrdinco. U ime Čehoslovačko-jugoslovenske lige govorio je profesor dr. Murko. Na ove pozdrave odgovorio je predsjednik jugoslovenske delegacije g. dr. Velizar Janković, koji je između ostalog rekao, da Čehoslovačka i Jugoslavija predstavljaju os oba koja se danas okreće svjetskoj.

Sve praske novine donose oduševljene članke i pozdrave jugoslovenskim narodnim poslanicima i silike vodju jugoslovenske delegacije, kao i kratke životopise svih jugoslovenskih delegata.

Predsjednik jugoslovenskih delegacija dr. Velizar Janković izdao je jedan proglast u kojem kaže, da je program zajedničkog jugoslovenskog i čehoslovačkog rada obziđen i sviše opširan. Tu su narocito istaknuta pitanja kulturno-prosvjetnih konvencija, pitanja postanskih konvencija, ukidanje viza na pasos, te pitanje gospodarskog blženja Čehoslovačke i Jugoslavije.

O tome će se svemu u Pragu raspraviti i rješiti.

Pomoć za postradale od potresa.

Povodom teške nesreće, koja je zadesila Bosnu, Hercegovinu, Crnu Goru i jedan dio Dalmacije, vladai je najhujnji posao, da što prije pruži što obilatiju pomoći postradalima. Nekoje poslanici uputili su vlasti u tom pogledu interpellaciju, te pozivaju vlasti i narodnu skupštinu, da se poduzmu sve potrebne mjeru.

Vlada, a i razne organizacije odazvale su se odmah, te se nastradali dnevnog djeđi pomoći. Nasratladi krajevi su bili većim djelom siromašni, pak im je potreban veoma potreban.

Strašna i netočne vijesti o potresu.

Vrijetili su novine prvega dana iz potresa u Jugoslaviju donošale bile su grozne. Svijet se je zgrazio nad nesrećama i mnogim ljudskim žrtvama o kojima su novine pisale. Nesreća je istinski teška no ipak ne sasna onako, kako su narocito strane novine pisale. Iz Beograda javljaju sluzbeno, da su nastradali samo 3 osobe, a samo 15 je ranjeno. Šteće, koje je potres nario računaju se na 10 milijuna dinara.

Puk je doduće još u strahu, jer se od vremena do vremena opet javi koji manji potres, ali ti potresi ne nanesaju nikakvi šteta.

Vijesti, koje su novine donaše stizale su iz Jugoslavije telefonom. Tamo je utiskan bio strasan, pak su i te prve vijesti bile strasne. No, kako vidimo nije sve onako kako smo si po tim vijestima zamisljali.

RUSIJA

Rusija i Kina

Bogodaji na dalekom istoku, u Kini, u velike su uzrokuju duhove u Rusiji. Nacionalni žestokci govoru, koje su držali sovjetski komesari, poticaju da danas jesu zdes pisanje sovjetskih stampa, koja traže da se proveće mobilizacija crvene vojske. Novine ne taje, da je sada politički položaj takav, da bi Engleska mogla posredovati u Rusiju. Već davno se opaža i dobro osjeća, da Bi Engleska mogla biti protiv Rusije. U Maloj Aziji i srednjoj Aziji nije da Njemačka.

Oglasni stope 4 lire

za svaki centimeter visine u širini jednoga stupca. Za višu visinu uvećanje deje se znatan popust prema pogodbi. Dopisi se šalju u redničku, a novac upravi. Nefunkcionalna se pisma ne primaju, a rukopisi se ne vrataju ni u kojem slučaju.

uspjela, ali zato prijeti opasnost od zapadne i srednje Europe, gdje Engleska razvija jaku proturusku politiku. Poljska, ona bi imala biti ono središte, odakle bi Engleska udarila na Rusiju. Jedan od prvih sovjetskih političara, čuvani Radec, napisao je članak, u kojem je kazao, da je Engleska za Rusiju plašila, koje se svuda pojavljuje. Jedno s drugim politički položaj za Rusiju je malo neugodan. Njezine

su oti uprte na dogodjaje u istočnoj Aziji, gdje dođuće Engleske gube položaj za položajem, ali se grozničavo spremaju za odlučujući borbu. Rusija se ipak u svemu tome neće izgubiti. Ona je prevelika i za Englesku.

Rusija — država budućnosti.

Van svojih, medju imadu, sovjetski političke i gospodarske brige, u unutrašnjosti države vode se borbe sa opozicijom u komunističkoj stranci. No važnija od političkih pitanja, jesu mnoga gospodarska pitanja. Sada se u Rusiji poglavito razmišlja o tome, kako da se što bolje izrabi rezervno blago gore Urala. Ta još za Petra Velikog bila je ova gora središnje željezne industrije, a da i ne spominjeno drugih industrija, koje su se ovdje razvile. Ural je poznat sa svojim bogatim nalazištem zlata, srebra i platine. I sad je u Rusiji radi na tome, da se obnovi stara uralaska industrija. U Sverdlovskej namjerava se podignuti veliku tvornicu strojeva, u Nižnjem Tagiju tvornicu vagona. No osim toga Ural obiluje rudnim vrelima, kojih imade na stotine. Da se iskoristi i ovaj dar prirode, oduševljeno je sagraditi moderna kuparska. Misli se i na izgradnju novih željezničkih pruga, a konkretno postoji i osnova, da se Don i Volga spoje sa posebnim kanalom. Budu li se doista ove velike i lijepе osnovne ostarive, onda će Rusija doista postati zemlja budućnosti.

RUMUNJSKA

Dogodaji u Rumunjskoj.

U Rumunjskoj se u posljednje raspela još borba oko pitanja prijestolonasljedstva. Sve više naime vlasta bojača, da je bivši prijestolonasljednik opet se začelio svoje bivše časti. No vlasta je sada rasušila u narodu i stotinama tisuća, jednu malu krajicu u kojoj se govori o velikoj opasnosti, koja prijeti državi, ako se prse povrati u domovinu. Zdravstveno stanje kralja Ferdinand je izrazito loše, da bi za životu vidio sina. No vlast je sve ovakove osnove osuđila, jer se boji nereda, ako bi se prse povratio. Kralj je oduševljen, uz vlast, pa živo radi na tome, da bi ona postala regentkinja. Svakako Rumunjskoj baš od ovog prijetja veliki dogodaj, jer bivši princ uživa ljužavu narodu, narocito u Erdejiju, da je više nego jasno, da će ga onaj narod htjeti za kralja. Svakako će to dojde odjeknuti, tko znaće. Svakako baš ne najbolje!

ČEHOSLOVAKA

Nova uprava.

Pisali smo o tome, kako se sada radi u Čehoslovačkoj na tome, da bi se zemaljska uprava preudešila. U tu svrhu vlast je izradio naročiti zakonski predlog i o njemu se taj čas raspravlja u političkom odboru. Čehoslovačka bi se po ovom predlogu imala razdjeljiti u četiri velike upravne jedinice, i to Česku, Moravsku sa Šleskom, Slovačkin i Karpatinsku Rusiju. Svakda ovih oblasti imala bi svoje naročiti vijeće, u kojih bi se dvije trećine poslanika birele po narodu, dok bi jednu trećinu imenovala vlast. Ova velika upravne jedinice dijeljile bi se u manje tako zvane upravne kotare, koji bi takodjer imali svoju vijeću. Na ovaj način misli čehoslovačka vlast, da će državnu upravu pojednostaviti i pojediniti.

Jugoslavija i Čehoslovačka.

U posljednje vrijeme opet se mnogo govori o tome, kako bi se Njemačka i Austrija imale ujediniti. Jugoslavensko stanovništvo u tom pogledu je poznato, naime da Jugoslavija ne li tome sklonja, a sumnjuje je da je Čehoslovačku. No kako nastojeći jedinici izazivaju oprez drugih, to se sada piše, da je pokrenuta ponovno misao, kako bi došlo do suhozemne granice između Jugoslavije i Čehoslovačke, naime da se povuci takozvani Koridor, jer je za Jugoslaviju od životne važnosti, da ona ne dođe u neposredno susjedstvo sa Velikom Njemačkom, a i životna potreba Čehoslovačke, da ne bude sa tri strane opkoljena.

Domaće novosti

† Anton Čok

Dne 18. o. m. u 4 sata ujutro umro je u Trstu velefašni gospodin Anton Čok, kapelan crkve Sv. Antona. Dan prije bio je potpuno zdrav. Bio je u društvu svojeg brata i svakinja, kad mu najđanput pozlij. Udarila ga je kap. To je bilo uvečer. Drugoga je jutra preminuo.

Pokojnik je u našem javnom životu bio veoma poznata ličnost. Mnogo se je bavio narodnim našim pitanjem te je sve svoje sile ulagao u narodni rad, naročito na kulturnom gospodarskom polju. Bio je to u vodstvu mnogih naših gospodarskih inštitucija. Tako je u zadnje vrijeme bio potpredsjednik Tržaške posjelitice i odbornik Zadružne Zveze. Uvijek se je sa zanosom zalagao kada je znao, da svojim radom pomaže svom narodu, a znao je biti tih i skroman. Njegovom smrću gubi narod mnogo.

Svi oni, koji su ga poznali cjenili su ga. To se je najbolje moglo vidjeti prilikom sprovođa, koji je bio izvanredan. Da mu oda posljednju počast došlo je 19. o. m. pred kuću žalosti na bijade Slovenaca iz Trsta te bliže i dalje eklice. Bilo je to u subotu, pak mnogi nisu mogli zbog rada ili službe da prisustvuju, ali da je slučajno bio blagdan sprovoda bi bio još veći i ljeplji. Na sprovođu su bili zastupani svi slojevi naroda. Sprovod je otvorio tržaški župnik mons. dr. Vattovaz koji je pratilo 19 svećenika i 4 redovnika. U crkvi Sv. Antonu vršile su se crkvene ceremonije. Zatim je mons. dr. Vattovaz u prekrasnom i dubokom govoru prikazao sve lijepe vrline pokojnikove, koji je bio uzoran svećenik i čovjek, koji je uložio sve svoje sile za napredak svoga naroda u kulturnom i gospodarskom pogledu.

Iz crkve je sprovod krenuo u Lonjer, rodno mjesto pokojnikova. Na putu su ga dočekali domaći pjevači s žalosnom pjesmom. Sprovod je tamo vodio prečkanonik Slavec. Po žalosnom obrodu u lonjerskoj crkvi odražao je govor, u kojemu je ocrtao pokojnika kao svećenika i člana svoga naroda. Zatim je sprovod krenuo na groblje. Pokojnika su položili u privremenu grobniku odašće će biti prenesen u obiteljsku grobnicu. Na grobu je još govorio g. dr. Agneletti. Uime svega naroda zahvalio se je pokojniku za sve ono što je učinio dobra narodu, za sav trud, koji je uložio u rad za podignuće naših gospodarskih organizacija. Zbor je zapjevao zadnju pjesmu, mrak je legao na zemlju i u hladno zimsko veče teško su odvanzajale prve grude zemlje, što su padaće po ljesu. Tuga je jače ušla u svu srca.

I tako eto idu redom oni, koji su radići i koji su kroz godine trijelji s narodom. Preteće su vesti o smrti ovakovih ljudi. A to boli. Redovi se rijeđe, sve je manji broj narodnih radenika, onakvih kakav je bio i pokojni veleč. Čok.

Pokojnik je bio još u dobroj dobi. Mnogo je bio mogao koristiti narodu, kojega je volio. Bio je rodom iz narodne obitelji Čoković iz Lonjera, brat odvjetnika dr. Ivana Marije Čoka i učiteljice Andreja Čoka. Svoj rodbini naše iskreno saučesće, a pokojniku vječna slava i pokoj vječni!

PODLISTAK

Ernest Radetić:

Bôna krv

(Istinita pripovijest iz zapadno-istarskog Života u porečkom dijalektu.)

Ni mu ukurilo čuda čekati. Par metuoti potle ki se je zbudila došla je Tonova žena na dor i donesla mu pod traverson jenoj burici ručenje i u jenoj boci piti. Ubahirala se je okolo, da je ne bi ki od seljani vidjala, da nisu jisti u dor, pak da ne bi poša javiti jandarmu, da nikoga zakrivlja...

„Na ti, Matijo, ručenje! Si čuda čeka?“

„Nis ne, prike san sve do sada spa...“

„Lipo ti je Bog sudija...“

„Kako lipo, kad moram bižati i se zakrivati sprid ljudi, kako da sam Boga raspeja...“

„Ne biš ti kresti,“ je rekla Tonova žena.

„Lipo je to rečeno: Ne biše ti kresti! Na recite suncu neka ne tepli. Kad je od ognja mora torfliti. Tako i ja! Kad

Oproštajni banket u čast g. Maksa Cotića

Vodstvo tiskare i lista «Edinstvo» priredilo je u nedjelju dne 20. o. m. jedan oproštajni banket u čast gospodinu Maksu Cotiću, koji je 37 godina bio na čelu lista. Tom su banketa prisustvovali zastupnici političkoga društva, tiskare, uredništva, radnika tiskare, razni učvanici, prijatelji i saradnici g. Cotića, te nekoj viđenj javni narodni radnici. Gospodin Makso Cotić želi naime u mir, pa se je vodstvo «Edinstvo» smatrao dužnim iskazati mu na jedan dostanac način čast i zahvalnost na sav njegov divan narodni rad.

G. Cotić radio je neumorno 37 godina na jednom tako važnom polju našeg narodnog života. I to s uspjehom je radio. Trideset i sedam godina svojega života darovao je svom narodu. A darovo ih je Makso Cotić. To znači da su te godine bile ispunjene nekom posebnom vrednošću.

«Edinstvo» od 20. o. m. posvećuje velik ugovornik sa slikom gospodinu Maksu Cotiću, svojom dugogodišnjem uredniku. Između ostalog kaže:

„Nema ga među Stavenima u Italiji nidaleko izvan Italije, koji bi mogao ostati prekrasnudan, kada čuje dvije riječi — ime čovjeka, koje nije tek ime, nego koje je naslov. — naslov velike povjesne dobe u našem narodnom životu, ne samo naslov, nego što više ta naša povijest sama njezin duh, njezin sadržaj, — njezino oljezenje. Ime Maksa Cotića biti će nepogrešiv učinkovit, a očekujući da će se našim današnjim i budućim novinama, i koji se pripreduje više iz forme nego li je drugoga. Ono, što je bilo priredjeno u čast jednom novinaru i jednom običnom narodnom čovjeku, koji se uverjenju izražava, da je sav svoj život radio samo da bude u redu sa svojim dužnostima, može se uvestišući u zanosi onih, koji ga vole i koji mu rad cijene.“

Nu banketu su g. Maksu Cotiću rekli, da je velik. Mogu, ustvrditi, da se on tome nije nikada nadao i nije možda nikada vjerovao, da bi to na vlastite usi mogao čuti. On je bio velik u svojoj skromnosti; a njegova je poniznost bila toliko ponosna, da je porasla u veličinu. A kako da ne opaze oni, koji su ga okruživali. Opazili su njegovu veličinu kakvu se ne sretra na svakom koraku, predstojanstvenu je bila njegova sitna novinarska figura, a da ne zasludi čast; naslov, imenje i priznanje veličine, još dok je on ovdje, dok je živ, dok ga to sve može zadovoljiti, razveseliti i — odmoriti.

Jer je uistinu teško graditi u sebi idealizam, ulagati idealizam kroz cijeli svoj život u rad — zato, da ti nekrolog bude kitinast, i jer uistinu odmara i pomlađuje onoga, koji je umoran i ostario u borbi — medalja, pa bio taj horac stoput strkmani i od samoga gospodina Maksa Cotića.

On je tu zasluzen medalju dobio.

Za trideset i sedam godina pravoga rada? Ne. Niže određen broj godina nije govor rada. Oni, koji dobivaju medaju za zasluge, to jest za prave zasluge, bivaju zasluznici i postiže akta odlikovanja i poslati banketu. Dok su živl. A g. Cotić ima još mnogo da živi.

Mislite li, pak da je njemu tek onako izbrisati ono što su zove dužnosti iz svoje duci s rca? Mislite li, da je on uverjen, da je zasluzio mir i medalju i da će prestatiti raditi?

Mihovilović.

Istru su na toj simpatičnoj proslavi zastupali gg. Ivesa i Stari, a urednik «Istarske Rijeće» g. Mihovilović ispričao je svoju odsutnost.

vidim na putu kokoš, di mi se mota prid nogami, da je od samoga svetoga oca pape, ja bin je ukreja. I mi se pera, da bin učinjava smrtni griv, da je puštin uti.

«Puštim to ča. Ja moram pojti delati dalje po hiži. Poji i počivaj, a ja ču doći u podne po buricu, kad ti donešen užinu.»

«Boci mi donesite jeno malo veču, prike po toj teplini čovik užaž.»

«Ču, ču, a sada zbogom!» I gospodarica je izšla iz dora i pošla u hizu. Matijo je strga s pironom po burici, guta velike pironune i zaliva hi s temperanjen. Kad se je najja počejala je gledati kroz okno. Vani je bija lipi dan, sunce je teplilo, čvrčki su svirili na jaseni, a čvrlijuge su se dizale visoko, zgoru na nebę i kantale, pak se nazad spuštale na zemlju, hrze kako šajete...

Matiju je bilo teško stati vode zaprili. Šva ga je zvalo na trišku ariju i tiči i čvrčki i zeleni dubi i meka travra... I mislju si je: ter to mi je, kako da san zapri u pržunu. Da san poša u pržnu, uni dan, kada san doša vamo, danas bi me bili jur puštili. A tako san...

ime Maksa Cotića zauzima u historiji toga razdoblja svoje svjetlo mjesto, ne zauzeo uobičajenom ambicijom ili razvijenom autoreklamom, već radom, radom i opet radom.

Makso Cotić to je pravi i nepotvoreni narodni čovjek. Nicijega tipa. Sam za sebe stvara tip, ali je veoma malo onih, koji bi bili izgradjeni po njegovom uzoru.

Radio je na svim poljima narodnog rada, no bio je u prvom redu vrlo dobar novinar. I to vrlo dobar sa novim. A to znači, da je ostao u borbi i obrani za svoj narod i onda, kada su drugi uzimali, da je nalazio riječ, koja stvara i onda, kad su drugi ostajali bez riječi, da je umoran radio i onda, kad su drugi eventualno u zavjetnici ili hladovini počivali.

Po svim svojstvima on je danas zaslužio naslov novinarskog našeg patrijarha. Možda će njegovo ime služiti za utjehu mnogima, koji će iznje doći u liniju borbe. Možda će mnogi njegov našljednik Cotić putu stisnuti zube u pomisi, da je Cotić u momentima posebnih težina znao biti jak i samozavljiv za dobro naroda.

Za dobro naroda! To je jedina formula njegovoga života. Rekao je više nego je danput, da je jedini naš poziv i najveća naša dužnost. I da nije nikakva naša zasluga raditi za narodno dobro. Zato je i radio mnogo, jer je mislio na to, da nije svoju dužnost još izvršio, da nije potpun, da nije ni običan čovjek, a kamo li zasluzan za narodno dobro! kako se običajno govori, u nekrolozima: ili na banketima o ljudima, koji su možda više razvijani nego li korisni ili više korisni nego li onoj masi, koja se zove narod, koji niti ne sanja, koliko je puta kroz dan spominjan, koliko čarobnjaci radnici o njemu misli i — koliko je među hezbojnima narodnim radnicima malo Cotića.

I njemu su priredili banket. Steta, da se ona proslava, koje se je njemu u čast priredila zove banket. Hto je sam naime reči, da banket u čast Cotiću nije bio — onaj nesimpatični banket, koji srećemo u kronici dnevnih novina, i koji se pripreduje više iz forme nego li je drugoga. Ono, što je bilo priredjeno u čast jednom novinaru i jednom običnom narodnom čovjeku, koji se uverjenju izražava, da je sav svoj život radio samo da bude u redu sa svojim dužnostima, može se uvestišući u zanosi onih, koji ga vole i koji mu rad cijene.

Nu banketu su g. Maksu Cotiću rekli, da je velik. Mogu, ustvrditi, da se on tome nije nikada nadao i nije možda nikada vjerovao, da bi to na vlastite usi mogao čuti. On je bio velik u svojoj skromnosti; a njegova je poniznost bila toliko ponosna, da je porasla u veličinu. A kako da ne opaze oni, koji su ga okruživali. Opazili su njegovu veličinu kakvu se ne sretra na svakom koraku, predstojanstvenu je bila njegova sitna novinarska figura, a da ne zasludi čast; naslov, imenje i priznanje veličine, još dok je on ovdje, dok je živ, dok ga to sve može zadovoljiti, razveseliti i — odmoriti.

Jer je uistinu teško graditi u sebi idealizam, ulagati idealizam kroz cijeli svoj život u rad — zato, da ti nekrolog bude kitinast, i jer uistinu odmara i pomlađuje onoga, koji je umoran i ostario u borbi — medalja, pa bio taj horac stoput strkmani i od samoga gospodina Maksa Cotića.

On je tu zasluzen medalju dobio.

Za trideset i sedam godina pravoga rada? Ne. Niže određen broj godina nije govor rada. Oni, koji dobivaju medaju za zasluge, to jest za prave zasluge, bivaju zasluznici i postiže akta odlikovanja i poslati banketu. Dok su živl. A g. Cotić ima još mnogo da živi.

Mislite li, pak da je njemu tek onako izbrisati ono što su zove dužnosti iz svoje duci s rca? Mislite li, da je on uverjen, da je zasluzio mir i medalju i da će prestatiti raditi?

Mihovilović.

Istru su na toj simpatičnoj proslavi zastupali gg. Ivesa i Stari, a urednik «Istarske Rijeće» g. Mihovilović ispričao je svoju odsutnost.

Novi odbor društva «Istra» u Zagrebu. Dne 30. januara održalo je potporu i prosvjetno društvo «Istra» u Zagrebu, svoju V. glavnu skupštinu. Na toj glavnoj skupštini izabran novi odbor društva. Ove godine sačinjavaju odbor: Predsjednik: dr. Ivo Zuccon, odvjetnik; Podpredsjednik: dr. Ante Schwab, liječnik; Tajnik: Mihovil Mihaljević, priv. činovnik; Blagajnik: Fran Slavković, priv. činovnik; Odbornici: Paulišić Ante, bank. činovnik; Ravničar, student; Ljubičić Matko, bravni Nadzorni odbor: Rikard Katalinić-Jelovac, književnik; Ivan Mandić, svećenik; Josip Gabrijeljčić, priv. činovnik.

Za električnu željeznicu Labin-Pazin.

Dne 26. o. m. sastaje se u Labinu sjednica, na kojoj će se raspravljati o izgradnji zasnovane električne željeznice iz Pazina do Labinu. Ustanoviti će se jedan odbor, koji će voditi akciju, napraviti će se molba na vladu, da uzme u preter genealni projekti, osim toga će se na toj sjednici zaključiti, da se pošalje jedan poziv društva, koja grade željeznicu, pruge, da bi napravili ponude za gradnju spomenute željeznice. Između tih ponuda izabrat će odbor najpovoljniju, pak će se onda početi s radovima.

Kako vidimo ovo se pitanje blizu ostvarenju. Jasno je, da je izgradnja ove željeznice od velike važnosti za privredni život Istre, naročito zapadne, koja obiluje rudama. A i radovi, koji će biti opšteni, značiti će se mnogo radnika, koji su danas bez posla.

DOPISI

IZ RIJEKE

Dali se na Rijeci održi ovdje pleš? - Dali se isti vesele, drugi se ubijaju. - Velika oklada od 100.000 zlatnih frankama. - Mađari i Tsrki. - One tri.

Ovih dana raspravljalo se na Rijeci o nečem, što se mene ni najmanje ne tiče. Govor je bio o zabavama i plesovima, kojima na Rijeci ima ovdise. Prigovaralo se s mnogim strana, da se gotovo svake noći pleše i to ne samo u jednom kraju, već u raznim prostorijama "u isto" vrijeme. Velik dio muškaraca i žena da ne misli na drugo nego na ples, tako da se mnogi pitaju: „Što je to s Rijekom? Nalazi se ona u istini u krizi ili je pak njezino građanstvo tako lakomisno, da ga nije briga za ono, što ga potiže?“

Na ovo odgovara „Vedećata“. Rijeka je grad, koji se najmanje zabavlja. Stranci, koji dolaze ovamo, tuže se veleći, da u već nemaju nikakve zabave, pa da ne ostane drugo nego na ples, krevet. Što je pak do plesova i zabava u krevetu, koji se na zabave pješča, ili tramvajem. I oprave da ne koštaju mnogo, velači „Vedećata“, i u dva puta stupaju na žanod, od deset do dvadeset lira, dok u Milanu i u Genovi mora za njun svak da platiti i po 50 i po 80 lira. Po drugim gradovima između se u tome i automobil i kočije, ali na Rijeci bučući da je sve blizu, ide se na zabave pješča, ili tramvajem. I oprave da ne koštaju mnogo, velači „Vedećata“, i u dva puta stupaju na žanod, da se vrti stvari po srijedi i moral, a moral, kako svi znamo, nije macija kasali. Međutim, dok te rasprave traju, na Rijeci se trosi. Tako su i prošlog petravljata inači gospodarići svoj veliki ples. Usprjeđi se je bio nešto, što bi i mrtav jeo — veli i opet „Vedećata“.

Ovi bi bila vesela strana. Ali Rijeka, kao i svaki drugi grad, ima i svoju žanod, znači da je uživo, zavrhnuja vrat. Vrga hi je pod jakotu, opre vrata od dora i uša kako dim. Ni poša, ne pozdraviti ni gospodaru ni neno... Zmaka se juži korte, kako magla, ni fūlo ga se ni viđilo...

U podne je gospodara donesla užinu, zvala Matiju, ni ga! Gleda simo. Počela tamo, nideri ga na. Takala je vabiti kokoš, piplice su dophrabe, ma unih dvih najdebljih starih kokoši ni bilo. Pogledala je u dor, a za vrati vidi perlige. Valje je znala koliko ur je.

„Vrajži Matijo! To mi je preteljstvo. Zato smo te zakrivali i hranili te osam dan na doru, da ti jandarmi kosti ne polome. Lipa plača mi je to...“

„Bržina moja pika, bržina moja zutata, užidala je, ma da, bogzna di su kokoši bile. Za su se frigale nidi u Klistići, a Matiju si je bliza prste...“

Kad je uvečer doša. Tonu doma z dela i cuja će mu je učinjena preteja Matijo počega, je blagoslivljati (ma znapoko) sve svece na nebū. Ne da Bože ni breku ni mačku uno, čea je on namolija, za sva preteja Matiju Klistiću.

(Slijedi).

IZ BATLUGA KOD GRACIĆA.

«Ne cvatu nam ruže.» - čekamo dragoga danta. - Što pišu iz Argentine. - Od kuge, glasla i mode oslobođen nas gospodine.

Ne cvatu ni nama ruže. To smo vam već jednput pisali, a sada opet opetujemo. Kazne našu poslovici: «Potuži se da ti od-tuži», pa mislimo, da će nam lakše biti, ako još netko bude znao da nase nevolje. Zato vam se javljaju i iz drugih istarskih selja, a zato vam se javljamo i mi.

Zima je pristila. Bura buči po našim brijegevinama. Bila bi doba, da obradimo polja za krušpir, za ječam i druge usjeve.

Gnoj se još nije počeo ni voziti, a mjesec mart nam je pred vratiom. Izgleda, da će ove godine sve zaksnit. Kasno će doći toplo proljetni dan.

Za budjenje je, da nam ove godine još nije „fante“ na vrata za takse došao. Već je i februar pri koncu, a njega još nemaju, svaki ga čekamo. Muka nas hvata, kako ćemo sve platiti. Veliki smo siromasi.

Govori se, da će ove godini ukinuti takse na marvu. Nekoju kažu, da se neće više plaćati kao i dosada, nego će samo onaj, koji proda recimo govedo platiti neku malu lakušu. Još neznamo, da li bismo to vjerovali, ali svakako bilo bi potrebno, da nam se barem u nečemu pomognu.

Još je nešto što nas veoma zabrinjuje, a to je iseljavanje u Ameriku i druge kraljeve. Naša najbolja i najveća seljakinja mladež ostavlja zemlju i biježi. Razumije se, da je kod nas slabu, ali kako izgleda, ni u Americi nije ponajbolje za naše ljude. Pis je jedan iz našeg selja, iz Argentine, da nije tamo Amerika, kako je zamislio, ima i tamo mnogo besposlenih radnika. Radili bi, ali posla nema za svakoga! Najprije se misli da domaće, a onda da strance. Dobro je onima, koji imaju stalnoga rada, ali ima mnogo naših ljudi, koji bi hteli „natrag“ u Istru samo da mogu, a ne mogu jer nemaju novaca za put. Mnogi žale, da su došli u Argentinu. No, svejedno to nimalo ne zabrinjuje one, koji čeznu za Amerikom i beže iz naših krajeva, da kušaju sreću.

Po uzoru ostalih svih, dopisnik morao bih i ja udariti po našoj seoskoj modi. No, u tom pogledu mogu još da se i pobavim. Možda smo najbolje selo u pogledu mode. „Moderna“ selja kažu nam, da su Batluge nadzorno selo. Zašto? Zato, jer se kod nas mladež nosi skromno. Boji se svojih roditelja i ne razbaciće u ludo teško zaslužene lire. To je naše jedino dobro, o kojem vam u ovom dopisu pismem. No u okolini ima nesretnog raskosa. Ne fali ga ni Milotić-pregu u Hrvatinima, a ni drugde. Treba da naše kćeri i sinovi čuvamo od zlih i štetnih uzora.

Vat prijatelji.

IZ KRNICHE.

Darovi sa vjećnjaka.

U Krnici su se pred kratkim vjećnici Anton Buršić od Antona i Marija Škabić. U veselom društву sa stolom sjelištu su se svatovi naše drage „Istarske Rijeće“, pak su odlučili poslati u fond lista malen dar u želji, da time daju svoju malu pomoć novini, koja našemu narodu u Istri mnogo znači. Darovali su „svega ukupno 134 lire i 10 lipa.“

Fo 10 lipa: Škabić Josip pok. Vazmoslav Škabić Josip pok. Mihe; Buršić Anton pok. Ivana; Vlačić Valentin; 15 lipa: Buršić Jakov Simin; po 5 lipa: Škabić Fumica Josipova, Dongjeti Nikola, Buršić Ivan pok. Mate, Škabić Miho pok. Mihe, Buršić Miho pok. Jakova; Vlačić Cvjetko, Banović Ivan; 7 lipa: Vlačić Jakov „Svirac“; 6 lipa: Rumac Josip; po lipi: Buršić Anton, oženjena Škabić Marija; po 2 lipi: Maria, Škabić, nevjestica Buršić Marija, Buršić Anton, Buršić Josip, Buršić Zorka, Vlačić Josip, Cukon Ana, Buršić Kata, Škabić Marija; po 1 liru: Buršić Fumica, Škabić Ivka, Škabić Andjulina, Škabić Zorka, Škabić Iva, Buršić Fumica, Škabić Jakov.

Od uređeništva: Za plameniti dar svima najljepša hvala, a mladencima želimo mnogo sreće u životu.

IZ VIŠNJANA.

Rad u polju započet. - Vino.

Što smo mi željeli, to nam je dobit Bog i da: lijepa vremena još traju, a to je za nas mnogo. Radnje na svim stranama započete su. Naši ljudi rade, mnogo rade, samo dobiti velike od toga nema. Skoro svaki radi na svome, a otuda novca ne primi. — Naši kneti ne mogu plaćati radnika, jer su rjetki, koji primitim potkuju iždatak, a opet radnik ne može da lomi svoje kosti — hajava.

Cini se da se prodajom vina ide nekako na bolje, ali je svejedno još mnogo neprodanoga. Drugo je sve po starom.

Zmaj.

Književnost i umjetnost

„Ves“ za februar.

Izšao je II. broj ovog veoma lijepog i opipljelog lista za istarsku ženu. Kao i dosada list je lijepo uredjen. Inic u njemu mnogo članaka iz svih grana ženskog života. Svi su članici pisani lijepo i razumljivo. Na prvoj stranici donaša list sliku istarske iz Poreča. Tzatim slijede članici: Žena u staro doba (P); Brak (Marina Božić-Spačeva); Jelena lijepa, vrlina (Josip Demarin); Sa mojom ruzom (Ivana Mihajlović); Ja sam kao stabo (Ivana Mihajlović); O ženi (Milenija); Deset zapovijedi o vugovu djeci; Narodne poslovice i djeci; Za istarsku djecu. Priče i pjesme; Isus i ruža; Majmun Flok i crna Tinka-Tan-ka-Bu; Viša Čapša i medvjed; Malo a, b, pratični Američanin — ne zapusta odgoj

; Scipion Nasika i pjesnik Enjea; Veliki i mali. — Na koricama: Šala i smjeđ; Iz moje torbe; Razbijlava; Sitnice. — Na prilogu: Crteži za ženske ručne radove. — Poučni članci. — Materinstvo. — Kućanstvo. — Kuhinja. — Naš vrt — Zdravstvo. — Peradarstvo i Uzorci za proljetne haljine.

Vez izlazi jedanput na mjesec. U svakom su broju crteži ženskih ručnih radova. Godišnja preplata iznosi 8 lipa; za pol godine 4 lipa. Pojedini broj 1 lira. — Za Jugoslaviju 30 din. Naručite Šalju se u Trst na naslov: Amministrazione del Vez, Trieste, via S. Francesco d'Assisi No. 20.

Preporučuju istarskim ženama i djevojkama ovaj lijepi i korisni list.

„Naš Glas“ za februar.

Drugi broj od „Našega Glasa“ izlazio je pred kratkim. Razumijev se, da je uz dobre saradnike, koja imaju — dobar. Možda i bolji od prvoga broja. Po formatu je također bolji, jer sada ima 40 stranica, dok je dosada imala samo 32. Na tih 40 lijepe uredjene stranice donaša sljedeći: Matej i Matilda (L. Kraigher); Fantovska, pjesma (J. Kralj); Prije Vasiliju Mirku (Albert Širok); Brat u sestra (M. Kokaljeva); Mrtvinski dih (Fr. Bevk); Bolesnik, pjesma (Ivo Mihovilović); Tem zuma, pjesma (K. Širok); Izgubljena pisma (Z. Pregrævar); Cvet nad gradom, pjesma (Ivo Mihovilović); Jeklo u kremenu (F. Plemeč); Istra u literaturi (D. Gervais); Bodoci denar (D. Godina); Šport u televodabu. Laha atletika (M. Luin); Iz življenja u svetu; Književnost i umjetnost; Uredniške beleške.

List izlazi mjesечно. Preplata za cijelu godinu iznosi 16 lipa. Naručuje se na: Amministrazione „Naš Glas“, Trieste, Cesta postale 348. — Preporučujem ovu jugoslavensku literarnu reviju svima onima, koji se zanimaju kulturnim razvojem na području Istrske Krajine.

„Scrittori Jugoslavi.“

G. Umberto Urbanić-Urbani napisao je knjigu, koja nosi gornji naslov. U toj je knjizi prikazao život i rad nekoliko vidjeljnih naših književnika. Iziđi će do par u nakladi Izdavačke tvrdice „Par-nasso“, u Trstu, a posvećena je Nj. Veljko Kraljeviću Jeleni Savojskoj.

Predgovor je toj knjizi napisao ugledni jugoslavenski književnik i rektor beogradskog univerze g. Pavle Popović.

Svega po malo

Amerika je — Amerika. Tko želi znati što je Amerika i kakvi su Američani, dosti mu je da bude u New Yorku mjesec dana. Tko bi želio, da svega pregleda i upoznači taj ogromni grad, valjalo bi mu u njemu ostati još dulje vremena te ga posmatrati otvorenim očima, finim uhom, a osobito sa inteligencijom. Jer u njemu, ima mnogo i prenemogu da vidis u čijas, pa da se diviš i mnogo naučis. Tu sve hrli, sve radi, sve postoji. Grad kao da nema svjetsku. Na svakom koraku učiš nešto velikoga, nešto izvanredna. Tu vidiš nove i najnovije visoke zgradarije, nešto izvadrenog, jer se diži visoko, visoko. Nemaju živonika u nas, što bi dosegao krov tog američkog anehodera. Tu se upravo moderni shabilonski tornjevi, visoki 150—200 metara, sagradjeni u prkos nebu. Cini nam se, da ih sagradiše legendarni divovi, titani, vile. Nedavno bi sagradjeno jedno takovo čudovište na 42 poda, i to u samo četiri mjeseca. Drugi „neboder“ imade 51 pod, treći 58, a sada se gradnja najnoviji na 108 podova.

Ulica što seže cijeli grad, dug je 30 kilometara. Preputna je ujek žurne svjetline i automobila. Osobito su pune ulice o podne, kad činovništvo i radništvo polazi na objed, i na večer, kad se svjet řeta i zabavlja. Evropsljana zadivljuje i zadržava izlazak ljudi iz spomenutih zgradarija „nebodera“. Imade takovi, u kojima stanuje ili postoji 5—10 hiljada ljudi. Toki broju naši istarski gradovi.

Prolaziti ulicama nije baš Šala. Redari nareduju prolaz sada jednoj orijentaciji, ljudstvo gore, drugoj dolje. Trčati nije moguće. A automobile je tamo svi. Sjeverne Udržane Države, treba da nadmete, broje 23 milijuna automobila. Na svakih pet stanovnika dolazi jedan, boje rečeno, tamo ima svaka obitelj svoj — auto. Sad si možemo pomislići, koliko ih ima New York, glavni grad Unije; grad prometa i trgovine, grad radnika i činovnika, grad bogatstva i milijunara.

Na ulicama neprestano valovi bojice naroda svakog jezika i rase. Ne mogu ih ulice da uhvate. Ali Američanin je praktičan. New York je poslužio svom stanovništvu, sa podzemnom i nadzemnom željeznicom. Sada si pomisliš onu buku, ono vreme ljudstva, što se kreće kao silna vjetra, ulicama grada, pod njim i nad njim. Tu se živi električnim životom. Tu se sve miče, radi, brili kao za nečim izgubljenim. Jest, tu se žuri svakome, da stoji nekamo stigne, da drugoga prestigne, da nešto postigne, da nadvlada, pobedi.

Tu se mnogo radi, mnogo misli i razmišlja, da se sto prije dodje do dolara, do bogatstva. Ta Amerika je zemlja sreće, zemlja pustolovina, zemlja novca. Mnogi od prostog radnika postoje bogati, milijunari. Tu želite imati svi. Svi prema tome i svoje djelovanje i sve svoje sposobnosti upravljaju i rabe. Tu u svrhu se uči, odgaja, posluje i hrli, a da to vrlo

srca. Ima tamo mnogo velikih dobrotvora, rodoljubija i čovjekoljubija u korist pojedinača, staleža i državljana svake ruke i struke.

Američan — Anglo-Sas — drukčijega je tipa od nas Slavena. Mi ga teško razumijemo. Drugi narod, druga zemlja — drugačije duše i karakteri. Mi ih gledamo, čudimo im se i divimo. Amerika je Amerika. Bolje rečeno: Američani su Američani.

sp.

Jugoslavenka — pobjednica u natjecanju za ljepotu.

Jedan američki filmsko društvo raspisalo je jedan natječaj za najlepšu djevojku Europe. Natječaj se su mnoge lijevice djevojke svih narodnosti, no pobedila je mlada zagrebačanka Štefica Vidačić.

Bespolica u Francuskoj.

Prema izvještajima francuskog novina u Francuskoj je bilo početkom ovog mjeseca oko 50 hiljada bespolih, kojima država daje pomoć. Broj bespolih raste.

Žene u Jugoslaviji.

U Jugoslaviji ima prema najnovijoj statistici na 1000 muškaraca 1039 žena. Postoji jedna veoma učinkiva činjenica, da u svim državama ima više žena nego muškaraca.

Izdavač, direktor i urednik: IVAN STARÍ. Tisk: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU.

Istarska Posuđilnica u Puli registrirana zadružna na neogr. jamčenje poziva sve svoje članove na:

IZVJEŠĆE U GLAVNOJ SKUPŠTINI

koja će se obdržavati

dan 8. marta ove godine u 16 i pol sati, u zadružnim prostorijama u Puli, Vla Badoglio kbr. 3.

DNEVNI RED:

- Demisija starog upravnog odbora i izbor novog.
- Eventualije.

STAREŠINTVO.

Opaska: U slučaju da u određeno vrijeme, ne bude prisutan dovoljan broj zadružara, obdržavat će se skupština 2/3 sata, kasnije sa istim dnevničnim redom i stvoriti u smislu § 47. državnih pravila, pravovjerno zaključke, bez obzira na broj prisutnih zadružara.

Fotograf Matko Gordan u Pazinu preporuča sl. općinsku mjestu slična svoja fotografat radioju izdavačima za sticanje i obavljanje po izvršenim i za još nekim poslovima (izdavačima, poštama itd.). Fotografije za poslovne (pazarske) potrebe moguće u toku 1 sat.

SAMO pomoć energičnog zdravljenja s Glykolom liječi se glavobolja, slabokrvnost, kostobolja i slaboca. Specijaliteta ljekarne Castellanovich, Trst Via dei Giuliani 42. U januaru ljekarna je otvorena takodje i po noći.

VARAŠ SE

ako misliš, da su „Pekatete“ skupe, jer cijena nekoliko viša, no ako ispitata je vrijest „Pekatete“ i činjenicu, da ih treba, jer se veoma načuhaju, moraš da zaključka, da su najcijenije. Zapravice u originalnim zavojima od ½ kg.

KRUNE
plaća uvijek nekoliko cent. više nego drugi
ALOIZI POWNI, Piazza Garibaldi 2
prvi kat
Pazla na raslov. . . . . Pazla na raslov

NAJBOLJE VRELO!
Kod nakupa ljetne i zimске robe (odjebla) svih vrsta cipela, klobuka, kapa, košulja, kišobrana, kravata, finog štora, svih vrsta plavina za košulje i odjebla, te pokrovstva svih vrsti i cijena, obraćati se na jedino domaće i načinje-

nije vrelo.
M. KOREN & Co. - PAZIN
(Cetno pred precijama)

KURJE OČI
(kale)
liječi brzo i uspješno mast

RIM
Farmacia Sponza
TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST
Čuvajte se patovinu!
Hust Roga možete dobiti u svim lekarnama.

Da postane više poznato naše izvrsno

„Vino di China e Ferro“

pripravljeno iz naravnog bijelog vina i radi veće količine rastvornog željeza, odlikovano na međunarodnoj izložbi u Montecatini god. 1925., prodajemo boce po L. 2.—

Originalna boča 1/4, Istarska L. 12.—

Elisire di China

vrlo ugodnog okusa, izvrsno sredstvo proti bolestima želudca i za vrijeme oporavljanja.

Originalna bočica . . . . . L. 6.—
Bočica - uzorak . . . . . L. 2.50

ŽELUDČANE KAPLJE SV. ANTONA

izvrsno sredstvo za probavu, koje istovremeno blaži crevno draženje.

Bočica . . . . . L. 4.50

Glykol Prsni sirup Smilajod

Pazite na imitacije i tražite samo specijalitete.

LJEKARNA CASTELLANOVICH ALL' ALABARDA, TRST
Via dei Giuliani 42 - SV. JAKOB
Vlasnik: F. BOLAFFIO.